C/2026/3791

17.7.2026

KOMISJONI OTSUS,

16. juulist 2026,

Euroopa Komisjoni ametlikku praktikaprogrammi käsitlevate eeskirjade kohta

(C/2026/3791)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrust (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ([1]), eriti selle artikli 58 lõike 2 punkti e,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni ametlik praktikaprogramm annab ainulaadse ülevaate komisjoni prioriteetidest, poliitikast ja haldusest ning võimaldab praktikantidel vahetult kogeda, kuidas komisjon ja teised ELi institutsioonid toimivad.

(2) Oskuste liidu ([2]) eesmärk on tugevdada kvaliteetseid, kaasavaid ja kohandatavaid haridus-, koolitus- ja oskuste süsteeme, et tegeleda oskuste nappuse ja lünkadega ning suurendada ELi konkurentsivõimet. Tähtsale kohale on seatud vajadus parandada kutsehariduse ja -õppe atraktiivsust, taset ja kaasavust, et muuta see kõrgharidusega võrdväärseks õppimisvõimaluseks ka naiste jaoks.

(3) Nõukogu 10. märtsi 2014. aasta soovituses praktika kvaliteediraamistiku kohta ([3]) soovitatakse parandada praktika kvaliteeti, et inimestel, kes on äsja hariduse omandanud, töötuks jäänud või tööturult eemal olnud, oleks hõlpsam tööle asuda.

(4) Teatavaid töötajate suhtes kohaldatavaid komisjonisiseseid rakendussätteid ja -põhimõtteid, nagu otsus C(2023) 8630 psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise kohta ([4]), tuleks kohaldada ka praktikantide suhtes. Need on esitatud käesoleva otsuse lisas.

(5) Komisjoni personalistrateegias ([5]) tunnistatakse, et tuleb teha rohkem selleks, et komisjoni töötajad peegeldaksid ühiskonda, mida nad teenivad. Käesoleva otsuse eesmärk on võtta praktikaprogrammi „Blue Book“ puhul kasutusele mitmekesisem ja kaasavam lähenemisviis, nii et see hõlmaks ka kutsehariduse ja -õppe lõpetanuid.

(6) Käesolev otsus on kooskõlas Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) ([6]) artiklis 1d sätestatud mittediskrimineerimise põhimõttega.

([1]) ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
([2]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, 5.3.2025, „Oskuste liit“, COM(2025) 90.
([3]) ELT C 88, 27.3.2014, lk 1.
([4]) Komisjoni 12. detsembri 2023. aasta otsus psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamise ja nende vastu võitlemise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus K(2006) 1624/3 (C(2023) 8630).
([5]) Komisjoni teatis „Komisjoni uus personalistrateegia“ (C(2022) 2229).
([6]) Kehtestatud määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

(7) Käesoleva otsusega tuleks tagada, et praktikandiks saavad võimekad, teovõimelised ja sõltumatud kandidaadid, kes valitakse liidu liikmesriikide kodanike hulgast võimalikult laialt geograafiliselt alalt. Kooskõlas komisjoni otsusega komisjoni töötajate geograafilise tasakaalu kohta [7] jälgib personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat praktikaprogrammi „Blue Book“ praktikantide geograafilist tasakaalu ning oluliste erinevuste kõrvaldamiseks võib kohaldada asjakohaseid meetmeid. Kõik praktikakohad peaksid olema ligipääsetavad ka ühinemiseelses strateegias osalevate kandidaatriikide kodanikele.

(8) Käesoleva otsusega tuleks tagada, et väljavalitud praktikandid saavad praktikaprogrammist „Blue Book“ täiel määral kasu, osalevad aktiivselt programmi tegevustes ning suudavad tõendada piisavat inglise, prantsuse või saksa keele oskust.

(9) Käesoleva otsusega tuleks tagada, et praktikakohti pakutakse võimalikult paljudele sobivatele kandidaatidele. Seepärast tuleb ette näha, et praktikale saavad kandideerida üksnes isikud, kellel on vähem kui kuus nädalat (42 kalendripäeva) töökogemust ükskõik millises liidu institutsioonis, organis või asutuses.

(10) Vabade vahendite olemasolu korral kehtestatakse käesoleva otsusega täiendavad hüvitised, lühendatakse teenistuskohta ja sealt tagasi sõitmise kulude hüvitamise tähtaega ning kohandatakse igakuist toetust vastavalt teenistuskohale.

(11) Komisjoni otsused K(2005) 458 Euroopa Komisjoni ametlikku praktikakava reguleerivate eeskirjade kohta ja K(2007) 1221 Euroopa Komisjoni ametliku praktikakava raames praktikantidele makstava toetuse suuruse kindlaksmääramise kohta tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva otsusega,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolev otsus reguleerib praktikaprogrammi „Blue Book“.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „praktikaprogramm „Blue Book““ – Euroopa Komisjoni ametlik praktikaprogramm;

b) „praktikant“ – isik, kes osaleb praktikaprogrammis „Blue Book“, olenemata teenistuskohast;

c) „praktikabüroo“ – üksus, mis vastutab praktikaprogrammi „Blue Book“ haldusjuhtimise eest;

d) „kandidaat“ – isik, kes on ametlikult „Blue Book“ praktikakohale kandideerinud, olenemata tema avalduse staatusest;

e) „praktikapakkumine“ – komisjoni pakkumine praktikalepingu sõlmimiseks;

[7] Komisjoni 6. novembri 2025. aasta otsus, millega kehtestatakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikli 27 ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 12 lõike 1 üldised rakendussätted (C(2025) 7357).

f) „praktikaleping“ – komisjoni ja praktikandi vaheline leping, milles sätestatakse praktikaprogrammi tingimused, sealhulgas praktikandi vastutus, kohustused ja hüvitised ning komisjoni õigused ja kohustused.

II PEATÜKK

PRAKTIKA LIIGID JA NENDEGA SEOTUD OSALEMISTINGIMUSED

Artikkel 3

Üldised osalemistingimused

1. Kandidaat peab praktika alguseks olema vähemalt 18-aastane.

2. Kandidaat peab olema Euroopa Liidu liikmesriigi või sellise kandidaatriigi kodanik, mille suhtes kohaldatakse ühinemiseelset strateegiat. Erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel peab teenistus, kes soovib vastu võtta praktikaavaldusi muude kolmandate riikide kodanikelt, taotlema personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi eelnevat nõusolekut.

3. Valikuetapis võivad teatavad komisjoni talitused, olenemata lõikest 2, otsustada kavandatud ülesannete laadi tõttu mitte avada oma praktikakohti eelnevalt välja valitud kandidaatidele, kes ei ole ELi kodanikud. Komisjoni talituste esitatud asjakohane teave avaldatakse spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

4. Praktikale ei võeta kandidaate, kelle varasem või jätkuv töökogemus Euroopa Liidu institutsioonis, organis või asutuses ([8]) on enne praktika algust pikem kui kuus nädalat (42 kalendripäeva). See hõlmab iga liiki praktikat (ametlik või mitteametlik, tasustatud või tasustamata, täis- või osaajaga praktika), samuti tööd parlamendiliikme registreeritud assistendina või Euroopa Parlamendi liikme assistendina, institutsioonisisese konsultandi või teadlasena, ajutise teenistujana, lepingulise töötajana, renditöötajana jne.

Artikkel 4

„Blue Book“ praktika liigid ja nendega seotud konkreetsed osalemistingimused

1. Praktikat on kahte liiki: halduspraktika, mis on mõeldud kõrgkooli ja kutseõppeasutuse lõpetanutele, ning kirjaliku tõlke praktika.

2. Sõltuvalt praktika liigist peavad kandidaadid vastama ka järgmistele tingimustele.

2.1. Kui tegemist on kõrgkooli lõpetanutele mõeldud halduspraktikaga, peab kandidaadil olema:

a) haridustase, mis vastab vähemalt kolmeaastasele lõpetatud ülikooliõppele, mis vastab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) 6. tasemele ja mida tõendab enne kandideerimisavalduste esitamise tähtaega välja antud diplom,

b) inglise, prantsuse või saksa keele väga hea oskus vähemalt Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud C1-tasemel ning Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikest kandidaatide puhul veel ühe ELi ametliku keele oskus vähemalt Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud B2-tasemel.

([8]) Liidu institutsioonide, organite ja asutuste täielik loetelu on kättesaadav Euroopa Liidu veebisaitidel: ELi institutsioonide ja asutuste profiilid | Euroopa Liit.

2.2. Kui tegemist on kutseõppeasutuse lõpetanutele mõeldud halduspraktikaga, peab kandidaadil olema:

a) kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsioon, mis vastab vähemalt Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 3., 4. või 5. tasemele ja mida tõendab enne kandideerimisavalduste esitamise tähtaega välja antud kutsekvalifikatsiooni tunnistus;

b) inglise, prantsuse või saksa keele hea oskus vähemalt Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud B2-tasemel ning Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikest kandidaatide puhul veel ühe ELi ametliku keele oskus vähemalt Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud A2-tasemel.

2.3. Kui tegemist on tõlkepraktikaga, peab kandidaadil olema:

a) haridustase, mis vastab vähemalt kolmeaastasele lõpetatud ülikooliõppele, mis vastab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) 6. tasemele ja mida tõendab enne kandideerimisavalduste esitamise tähtaega välja antud diplom,

b) põhikeel, mis on mõni Euroopa Liidu ametlik keel C2-tasemel või emakeel, teine keel, mis on inglise, prantsuse või saksa keel vähemalt Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud C1-tasemel, ning kolmas keel, mis on mõni Euroopa Liidu ametlik keel vähemalt Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud B2-tasemel.

III PEATÜKK

KANDIDEERIMISAVALDUSTE ESITAMISE KORD NING EELVALIKU- JA VALIKUMENETLUS

Artikkel 5

Kandideerimisavalduse esitamine

1. Praktikabüroo kehtestab kandideerimisavalduste esitamise korra ja kõik avaldused esitatakse selle korra kohaselt. Kõik vajalikud juhised avaldatakse spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

2. Kandidaat esitab konkreetseks praktikaperioodiks ainult ühe avalduse.

3. Kandidaat peab esitama koopiad diplomitest või muudest tunnistustest, mis tõendavad kõiki nõutavaid kvalifikatsioone, sealhulgas kõiki avalduses märgitud õpinguid, kutsehariduse ja -õppe kvalifikatsiooni ning erialast ja rahvusvahelist töökogemust. Pooleliolevate deklareeritud õpingute ja koolituste puhul on nõutav asjaomase asutuse või pakkuja ametlik kinnitus.

4. Kandidaatidel, kelle diplom ei ole välja antud mõnes Euroopa Liidu ametlikus keeles, palutakse esitada nende dokumentide tõlge inglise, prantsuse või saksa keelde.

5. Avalduses märgitud keelte oskust tõendatakse nõuetekohaselt vastavate dokumentidega, sealhulgas diplom, mis tõendavad, et teatava aja jooksul olid õpingud asjaomases keeles. Seda nõuet ei kohaldata kandidaadi emakeele suhtes.

6. Praktikabüroo lükkab automaatselt tagasi kõik pärast kandideerimisavalduste esitamise tähtaega saadud avaldused. Kandidaat esitab kõik kehtestatud korra kohaselt nõutavad tõendavad dokumendid. Praktikabüroo ei aktsepteeri andmete muutmist pärast kandideerimisavalduste esitamise tähtaega.

Artikkel 6

Eelvalik

1. Eelvalikuga tagatakse, et komisjoni talitustel on liikmesriikide kodanike seast parim võimalik valik kandidaate, kellel on võimalikult lai hariduslik taust ja kes on võimalikult laialt geograafiliselt alalt pärit ning kelle seast komisjoni talitused saavad teha lõpliku valiku.

2. Praktikabüroo teeb eelvaliku vastavalt eelvaliku suunistele ja kriteeriumidele, mis on avaldatud spetsiaalsel veebisaidil. Eelvalik on konfidentsiaalne ja selle tulemusi näeb ainult praktikabüroo.

3. Praktikabüroo jätab endale õiguse eelvalikumenetlust ja -kriteeriume vajaduse korral muuta. Praktikabüroo avaldab sellised muudatused spetsiaalsel veebisaidil enne kandideerimisperioodi algust.

4. Praktikabüroo teeb kandideerimisavalduses esitatud teabe põhjal kindlaks valikukriteeriumidele vastavad parimad kandidaadid.

5. Praktikabüroo kohaldab soovituslikke määrasid vastavalt personalieeskirjade artikli 27 ja liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 12 lõike 1 üldistele rakendussätetele.

6. Pärast osalemistingimuste täitmise kontrolli ja tõendavate dokumentide kontrollimist teatab praktikabüroo kandidaatidele, kas nad läbisid eelvaliku.

Artikkel 7

Valik

1. **Eelvaliku läbinud kandidaadid**

1.1. Praktikabüroo lisab eelvaliku läbinud kandidaadid lõpliku valiku tegemiseks andmebaasi „Virtual Blue Book“, mida saavad kasutada kõik praktikaprogrammis „Blue Book“ osalevad osakonnad ja talitused. Andmebaasis on kandidaate kuni kolm korda rohkem kui vabu praktikakohti.

1.2. Võttes arvesse osakondade ja talituste vajadusi ning eelarvevahendite olemasolu, määrab praktikabüroo kindlaks igale talitusele igaks praktikaperioodiks eraldatavate praktikakohtade arvu. Talitused koostavad üksikasjaliku ametijuhendi, milles kirjeldatakse iga ametikoha peamisi nõudeid ja kohustusi.

1.3. Praktikabüroo kehtestab menetluse, mille kohaselt eelvaliku läbinud kandidaadid saavad nendele ametikohtadele kandideerida. Menetlus avaldatakse selleks ettenähtud veebisaidil. Kui sobivat kandidaati ei ole leitud või konkreetsele ametikohale ei ole kandideerimisavaldusi esitatud, saavad talitused otsida andmebaasist „Virtual Blue Book“ eelvaliku läbinud kandidaate, et teha kindlaks sobivad kandidaadid, kes vastavad nende ametikohtade jaoks eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumidele.

1.4. Lõpliku otsuse kandidaatide valimise kohta teevad üksnes komisjoni talitused ning see jõustub alles siis, kui praktikabüroo saadab praktikapakkumise.

2. **Väljavalitud kandidaadid**

2.1. Praktikabüroo allkirjastab praktikapakkumise ja saadab selle kõigile väljavalitud kandidaatidele allkirjastamiseks. Praktikapakkumine loetakse vastuvõetuks ja seda käsitletakse praktikalepinguna, kui kandidaat on sellele alla kirjutanud ja praktikabüroo on selle kätte saanud. Väljavalitud kandidaatidele saab konkreetseks praktikaperioodiks pakkuda ainult ühte praktikakohta.

2.2. Praktikabüroo tagab, et väljavalitud kandidaadid, kes on pärit väljastpoolt ELi, esitavad kõik dokumendid, mida asjaomase riigi ametiasutused nõuavad praktika ajal seaduslikult riigis elamiseks ja töötamiseks.

2.3. Väljavalitud kandidaadid, kes praktikapakkumise tagasi lükkavad, jäetakse käimasolevast valikumenetlusest välja.

3. **Tagasilükatud kandidaadid**

Tagasilükatud kandidaadid võivad uuesti kandideerida mis tahes järgmisel praktikaperioodil, esitades uue avalduse, sealhulgas tõendavad dokumendid.

4. **Kandideerimisavalduse tühistamine**

Kandidaat võib kandideerimisavalduste esitamise, eelvaliku ja valikumenetluse mis tahes etapis oma avalduse tühistada, teatades sellest kirjalikult praktikabüroole. Sellisel juhul eemaldatakse tema avaldus (eel)valikumenetluse järgmistest etappidest. Ta võib uuesti kandideerida mis tahes järgmisel praktikaperioodil, esitades uue avalduse, sealhulgas tõendavad dokumendid.

5. **Isikuandmete töötlemine**

Käesoleva peatüki kohane valikumenetlus on isikuandmete osas kõigis kandideerimisprotsessi etappides kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega ([9]) (EL) 2018/1725.

Praktikabüroo ei taaskasuta kandidaatide dokumente järgmistel praktikaperioodidel.

IV PEATÜKK

PRAKTIKA KESTUS JA PERIOODID

Artikkel 8

1. Iga praktikaperiood kestab viis kuud.

2. Erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib praktika olla kokkuleppel vastuvõtva üksusega lühem kui viis kuud, kuid mitte lühem kui kolm kuud. Sellisel juhul algab praktikaleping vastava kuu 1. või 16. päeval.

3. Lõikes 1 sätestatud piirangut ei kohaldata praktikantide suhtes, kes jätkavad tegevust kontaktkomitee liikmena vastavalt artiklile 26.

4. Aastas on kaks praktikaperioodi:

a) 1. märtsist 31. juulini ja

b) 1. oktoobrist kuni järgmise aasta veebruari viimase päevani.

Artikkel 9

Ennetähtaegne lõpetamine praktikandi poolt

Praktikandid, kes soovivad lõpetada praktika enne praktikalepingus sätestatud lõppkuupäeva, peavad esmalt teavitama sellest oma praktikajuhendajat ja praktikakoordinaatorit ja seejärel esitama praktikabüroole kirjaliku taotluse ettenähtud tähtaja jooksul, mis teatatakse praktikantidele praktika alguses.

Praktika võib lõpetada ainult iga kuu 15. või viimasel päeval.

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1725, 23. oktoober 2018, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Artikkel 10

Ennetähtaegne lõpetamine komisjoni poolt

1. Praktikabüroo võib praktika igal ajal lõpetada, kui selgub, et praktikant esitas kandideerimisavalduse esitamise ajal või praktikaperioodi jooksul teadlikult valeväiteid, valeandmeid või võltsitud dokumente, rikkudes artiklit 5.

2. Vastuvõtva üksuse personalitalituse põhjendatud taotluse alusel võib praktikabüroo pärast praktikandi ärakuulamist praktika igal ajal lõpetada. Lõpetamise põhjusteks võivad olla käesoleva otsuse, sealhulgas käesoleva otsuse lisas sätestatud tingimuste või praktikalepingu rikkumine või praktikandi kehvade tulemuste või käitumisega seotud olukorrad.

3. Kui lõike 2 alusel esitatakse taotlus kehvade tulemuste (sealhulgas ebapiisava keeleoskuse) tõttu, teavitab praktikajuhendaja praktikanti sellest ja kutsub ta praktikabüroosse arutelule, mille eesmärk on parandada tema tulemusi. Praktika võib lõpetada üksnes juhul, kui tulemused arutelule järgneva kahe nädala jooksul ei parane.

Artikkel 11

Praktika peatamine

1. Erandjuhtudel ja praktikandi põhjendatud kirjaliku taotluse alusel, milles on esitatud asjakohased põhjused, võib praktikabüroo peatada praktika kuni kaheks kuuks, tingimusel et aktiivne praktikaperiood kestab kokku vähemalt kolm kuud.

2. Praktikatoetus ja muud maksed peatatakse asjaomaseks ajavahemikuks ning praktikandil ei ole õigust seoses praktika peatamise perioodiga kantud reisikulude ega ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse kulude hüvitamisele. Kui praktikant esitab sel ajavahemikul ravikulude hüvitamise taotlusi, neid ei hüvitata.

3. Praktikandil on õigus naasta, et praktika lõpetada, aga üksnes algse praktikaperioodi lõpuni.

V PEATÜKK

RAHASTAMINE

Artikkel 12

Igakuine toetus

1. **Igakuine toetus**

1.1. Praktikantidele makstakse igakuist toetust. Praktikantidele makstav igakuine toetus on 25 % palgaastme AD5 esimese palgajärgu ametniku põhipalgast. Põhitoetuse summa avaldatakse iga praktikaperioodi alguses spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

1.2. Pärast Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate põhipalga iga-aastast või vahepealset ajakohastamist võib igakuist toetust tulevaseks perioodiks ajakohastada, et viia see kooskõlla lõikes 1.1 osutatud põhipalga kohandatud tasemega. Ajakohastatud igakuine toetus jääb praktikaperioodi ajaks muutumatuks.

2. **Elukallidusega kohandamine muudes asukohtades**

Mujale kui Brüsselisse või Luxembourgi määratud praktikantide igakuise toetuse suhtes kohaldatakse analoogia põhjal personalieeskirjade artikliga 64 nende kohtade suhtes kehtivat paranduskoefitsienti. Praktikatoetuse kohandatud summa avaldatakse spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

3. **Praktikandi poolt taotletud ennetähtaegne lõpetamine**

Praktikandid, kelle praktika lõpeb enne praktikalepingus sätestatud lõppkuupäeva, peavad tagasi maksma selle osa igakuisest toetusest, mis on saadud pärast praktika lõpetamise kuupäeva, välja arvatud artikli 28 kohaste lõpetamiste korral. Ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse makseid, mis on igakuisest toetusest juba maha arvatud, ei hüvitata.

Artikkel 13

Sõidutoetus

1. Vabade vahendite olemasolu korral makstakse praktikandile sõidutoetust, mis aitab katta praktika alguses teenistuskohta ja lõpus sealt tagasi sõitmise kulusid. Sõidutoetust makstakse ühekordse maksena praktika alguses.

2. Personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat määrab sõidutoetuse kindlaks ELi pealinnade ja Brüsseli vahelise keskmise vahemaa (1 300 km) ning programmi „Erasmus+“ raames ette nähtud vastava summa alusel. Täpne summa avaldatakse spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

3. Kui praktikant otsustab lõpetada praktika enne minimaalse praktikaperioodi lõppu muul põhjusel kui raske haigus või vääramatu jõud, nõuab praktikabüroo tagasi poole makstud sõidutoetusest.

Artikkel 14

Majutustoetus Luxembourgi määratud praktikantidele

1. Vabade vahendite olemasolul makstakse Luxembourgis asuvatesse komisjoni talitustesse määratud praktikantidele, kes elavad praktika ajal Luksemburgi Suurhertsogiriigis, majutuskulude osaliseks katmiseks täiendavat majutustoetust. Seda toetust makstakse koos igakuise toetusega, kui praktikant esitab asjakohased dokumendid, mis tõendavad, et ta elab praktika ajal Luksemburgis.

2. Majutustoetuse summa vastab 20 %-le igaks praktikaperioodiks ette nähtud igakuisest toetusest ja see avaldatakse iga kandideerimisperioodi alguses spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

Artikkel 15

Toitlustus- ja ühistransporditoetus

Kui ei ole olemas muud toetust toitlustuse ja ühistranspordi jaoks ning kui selleks on olemas rahalised vahendid, võivad praktikandid saada igakuist toetust, mis aitab katta nende toitlustus- ja ühistranspordikulusid. Selle toetuse summa vastab 5 %-le igaks praktikaperioodiks ette nähtud igakuisest toetusest ja see avaldatakse iga kandideerimisperioodi alguses spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo. Seda toetust makstakse koos igakuise toetusega.

Artikkel 16

Päevaraha ja sõidutoetus praktikaga seotud külastuste puhul teenistuskohast Brüsselisse

1. Praktikantidel, kelle teenistuskoht ei ole Brüssel, on õigus saada sõidutoetust, kui praktikabüroo on nad ametlikult kutsunud Brüsselisse konkreetsele üritusele ja/või koolitusele.

2. Lisaks toetusele ja samadel tingimustel, nagu on sätestatud lõikes 1, on praktikantidel, kelle teenistuskoht ei ole Brüssel ja kelle elukoht ei ole Brüsselis, õigus saada päevaraha, mis vastab personalieeskirjade VII lisa artikli 13 kohaselt Belgia jaoks kehtestatud päevarahale.

3. Päevaraha on sama suur kui päevaraha, mis on ette nähtud alalistele ametnikele komisjoni otsusega C(2025) 2495 ametnike personalieeskirjade VII lisa artiklite 11, 12 ja 13 üldiste rakendussätete ja ametisõitude kohta. Üksikasjad ja järgitava korra kehtestab praktikabüroo.

Artikkel 17

Ettenägematute kulude reserv

Personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat võib otsustada teha praktikantidele või nende sugulastele ühekordse makse erakordselt raske olukorra või erandlike asjaolude korral (nt raske õnnetus või praktikandi surm).

Artikkel 18

Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed

Praktikatoetus ja muud toetused ei ole reguleeritud nõukogu aasta määrusega (EÜ, Euratom, ESTÜ) nr 260/68 ([10]), mida kohaldatakse Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate suhtes. Praktikandid vastutavad ainuisikuliselt maksude ja sotsiaalkindlustusmaksete deklareerimise ja tasumise eest vastavalt nende maksuresidentsuse riigis kohaldatavatele seadustele. Praktika lõpus esitab praktikabüroo tõendi, millel on märgitud saadud toetuste summa, ning kinnitab, et komisjon ei ole tasunud ei tulu- ega sotsiaalmaksu.

VI PEATÜKK

JULGEOLEK

Artikkel 19

ELi salastatud teave ning side- ja infosüsteemide turvalisus

Praktikantide suhtes kohaldatakse komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsust (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta ([11]), komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsust (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta ([12]) ja komisjoni otsust (EL, Euratom) 2017/46 10. jaanuar 2017 Euroopa Komisjoni ([13]) side- ja infosüsteemide turvalisuse kohta ning komisjoni tulevasi samateemalisi otsuseid.

([10]) Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 260/68, millega kehtestatakse Euroopa ühendustele makstavate maksude kohaldamise tingimused ja kord (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/260/oj).
([11]) ELT L 23, 17.3.2015, lk 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj.
([12]) ELT L 72, 17.3.2015, lk 41; ELT: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj.
([13]) ELT L 6, 11.1.2017, lk 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/46/oj.

Artikkel 20

Kolmandate riikide kodanike taustakontroll

Kui komisjoni talitus soovib valida praktikakohale kolmanda riigi kodaniku ja peab andma talle juurdepääsu komisjoni teabele või võrgustikele, teeb personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi julgeolekudirektoraat praktikabüroo taotlusel kolmanda riigi kodaniku taustakontrolli, et hinnata võimalikke riske ja soovitada leevendusmeetmeid.

VII PEATÜKK

PUUETEGA PRAKTIKANDID

Artikkel 21

Invaliidsushüvitis

1. Puuetega praktikantidel on õigus saada lisahüvitist kuni 50 % ulatuses igakuisest toetusest, kui nad esitavad pädeva riikliku asutuse väljastatud tõendi ametliku puude kohta. Selle hüvitise taotlemise kord avaldatakse praktikabüroo veebisaidil.

2. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel (nt isikliku abistaja tarbeks) võib anda täiendavat rahalist toetust. Igakuine toetus, invaliidsushüvitis ja täiendav rahaline toetus ei tohi siiski ületada kahekordset igakuise toetuse summat.

Artikkel 22

Mõistlikud abinõud

1. Komisjoni talitused näevad ette mõistlikud abinõud praktikantidele, kellel on pädeva riikliku asutuse väljastatud puudetõend.

2. Mõistlikud abinõud tähendavad vajaduse korral asjakohaseid meetmeid, et võimaldada puuetega praktikantidel ligi pääseda praktikaprogrammile „Blue Book“ ja selles osaleda, välja arvatud juhul, kui sellised meetmed põhjustaksid komisjonile ebaproportsionaalselt suurt koormust.

Artikkel 23

Positiivsed meetmed

Personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat võib võtta positiivseid meetmeid, et tagada puuetega kandidaatidele ligipääs praktikaprogrammile, pidades silmas täieliku võrdõiguslikkuse tegelikku tagamist. Nende meetmete üksikasjad avaldatakse spetsiaalsel veebisaidil, mida haldab praktikabüroo.

VIII PEATÜKK

ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 24

Praktikantide õigused ja kohustused

Personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat tagab, et järgitakse praktikatingimusi, mis on kindlaks määratud käesoleva otsuse lisas, praktikalepingus ja muudes käesoleva otsuse rakendamiseks vastu võetud asjakohastes dokumentides, sealhulgas huvide konflikti puudutavates vormides.

Artikkel 25

Praktikantide esindamine

Praktikandid võivad moodustada praktikakomitee. Liikmed valitakse praktikantide hulgast ja nende endi poolt ning nende ülesanne on esindada praktikantide kogukonda, neid vajaduse korral abistada ja korraldada praktika ajal tegevusi. Praktikakomitee tegutseb oma põhikirja kohaselt praktikabüroost sõltumatult.

Artikkel 26

Kontaktkomitee

Praktikabüroo võib lubada kuni kuuel praktikandil jääda oktoobris algava praktikaperioodi lõpus veel üheks kuuks ja kuni viiel praktikandil jääda märtsis algava praktikaperioodi lõpus veel kolmeks kuuks, et hõlbustada üleminekut järgmisele praktikaperioodile ja abistada uusi praktikante praktikakomitee valimiste ettevalmistamisel.

IX PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 27

Kaebused

Praktikandid, kes soovivad käesoleva otsuse alusel tehtud otsust vaidlustada, võivad kirjutada praktikabüroole. Praktikabüroo vastab praktikantidele võimalikult kiiresti.

Kui praktikant leiab, et tema suhtes on rakendatud haldusomavoli, on tal õigus esitada kaebus Euroopa Ombudsmanile, pärast seda, kui ta on esitanud oma väited kirjalikult praktikabüroole. Praktikabüroo vastab praktikantidele võimalikult kiiresti.

Artikkel 28

Vääramatu jõud

Vääramatu jõu korral võib praktikabüroo praktikalepingu peatada, lõpetada või seda muuta, kui praktika eesmärkide saavutamiseks vajalikke tingimusi ei ole võimalik täita.

Artikkel 29

Rakendamine ja järelevalve

Personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraat vastutab käesoleva otsuse tulemusliku rakendamise ja järelevalve eest komisjoni talitustes ning tagab selle järjepideva kohaldamise.

Artikkel 30

Kehtetuks tunnistamine

1. Komisjoni otsused K(2005) 458 Euroopa Komisjoni ametlikku praktikakava reguleerivate eeskirjade kohta ja K(2007) 1221 Euroopa Komisjoni ametliku praktikakava raames praktikantidele makstava toetuse suuruse kindlaksmääramise kohta tunnistatakse kehtetuks.

2. Praktika suhtes, millele kandideerimise protsess algas enne käesoleva otsuse vastuvõtmist, kohaldatakse jätkuvalt lõikes 1 nimetatud otsuseid.

Artikkel 31

Jõustumiskuupäev ja kohaldamise alguskuupäev

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval ja seda kohaldatakse alates sellele kuupäevale järgneva esimese praktikaperioodi kandideerimisavalduste esitamise etapist.

Brüssel, 16. juuli 2026

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Piotr SERAFIN

LISA

Praktikaprogrammi „Blue Book“ reguleerivad tingimused

1. Üldised töötingimused

1.1. *Praktika koht*

Praktika toimub selle komisjoni talituse asukohas, kuhu praktikant on määratud.

Komisjoni otsuse C(2022)1788 artiklis 10 sätestatud hübriidtöökorda, mida kohaldatakse ametnike ja muude teenistujate suhtes, kohaldatakse analoogia põhjal ka praktikantide suhtes. Praktikandid võivad seega kombineerida kaugtööd ja kontoris töötamist. Samuti võidakse neil lubada teha kaugtööd teenistuskohast eemal kuni viis päeva kogu praktikaperioodi jooksul, tingimusel et nad saavad selleks oma vahetu ülemuse loa.

1.2. *Tööaeg ja puhkusepäevad*

Tööaeg on sama, mida kohaldatakse ametnike ja muude teenistujate suhtes, nagu on sätestatud komisjoni otsuse C(2022) 1788 artikli 5 lõikes 1. Praktikantidele on ette nähtud samad riigipühad kui komisjoni ametnikele. Praktikandid registreerivad oma igapäevase tööaja ja võivad ületunnid tasaarvestada, kuid ei saa nende eest hüvitist nõuda.

Praktikandil on õigus saada iga praktikakuu kohta kaks päeva põhipuhkust. See õigus omandatakse proportsionaalselt praktika kestusega ja põhipuhkust hakatakse arvestama alates kuu esimesest päevast. Praktika ajal kasutamata jäänud põhipuhkuse eest hüvitist ei maksta. Kasutamata puhkuseõigusi ei saa uude lepingusse üle kanda.

2. Tervis ja ohutus

2.1. *Puudumine*

2.1.1. *Puudumine haiguse tõttu*

Haigestumise korral teatab praktikant sellest võimalikult kiiresti oma praktikajuhendajale. Alates neljandast haiguspäevast tuleb esitada arstitõend, millel on märgitud töölt puudumise tõenäoline kestus. Praktikandi võib teenistuse huvides ja hoolsuskohustuse täitmiseks arstlikku kontrolli saata.

Ilma arstitõendita haiguspäevade arv ei tohiks kogu praktikaperioodi jooksul ületada kuut päeva.

Arstitõend saadetakse komisjoni haiguspuhkustega tegelevale üksusele viie kalendripäeva jooksul alates puudumise algusest. Kui praktikant on praktikaperioodi jooksul ilma arstitõendita haiguspuhkusel kokku rohkem kui viis päeva, esitab ta iga järgmise haiguspäeva kohta arstitõendi.

2.1.2. *Põhjendamata puudumised*

Kui praktikant puudub põhjuseta või ilma praktikajuhendajat teavitamata, teatab komisjoni talitus, kuhu praktikant on määratud, sellest praktikabüroole.

Kui praktikant ei suuda oma loata puudumist põhjendada, arvestab asjaomane talitus need puudutud päevad tema puhkuseõigusest maha.

Praktikabüroo nõuab tagasi kõik igakuise toetuse ja muude toetuste enammakstud summad.

2.2. *Psühhosotsiaalne tugi*

Praktikandid saavad komisjoni meditsiiniteenistuse pakutavat psühhosotsiaalset tuge. Praktikandid võivad võtta ühendust oma teenistuskoha psühhosotsiaalset tuge pakkuvate meeskondadega ja leppida kokku kohtumise.

Psühhosotsiaalne tugi on konfidentsiaalne ja seda antakse tasuta ning seda tuleb käsitada üksnes lühiajalise toetusena, mis ei asenda spetsialiseeritud ega pikaajalist nõustamist.

2.3. ***Tervisekindlustus***

Tervisekindlustus on kõigile praktikantidele kohustuslik. Praktika alguseks peab praktikant tõendama, et tal on kogu praktika ajaks tervisekindlustus. Kui praktikandil ei ole ühtegi muud tervisekindlustust, on ta automaatselt kaetud komisjoni kindlustuse raamlepingu kohase ravikindlustusega. Sellisel juhul maksab praktikant ühe kolmandiku kindlustusmaksest, mis arvatakse automaatselt maha tema igakuisest toetusest.

2.4. ***Õnnetusjuhtumikindlustus***

Praktikandid on kaetud komisjoni kindlustuse raamlepingu kohase õnnetusjuhtumikindlustusega. Praktikandid maksavad ühe kümnendiku kindlustusmaksest, mis arvatakse automaatselt maha nende igakuisest toetusest. Ülejäänud osa kuludest kannab komisjon.

3. **Praktikantide õigused ja kohustused**

3.1. ***Eetiline käitumine***

Praktikant järgib praktikajuhendaja, ülemuse ja praktikabüroo antud juhiseid.

Praktikant ei võta ilma praktikabüroo eelneva loata vastu talle kui praktikandile tehtud kingitusi ega osutatud teenuseid.

Kui kingituse või teenuse hinnanguline väärtus on kuni 50 eurot, võib selle vastu võtta, kuna luba loetakse antuks. Kui praktikandile pakutakse kingitust või teenust, mille hinnanguline väärtus on üle 50 euro, peab ta enne selle vastuvõtmist taotlema praktikabüroo luba. Luba ei anta, kui väärtus ületab 150 eurot. Praktikandid peaksid vältima kingituste ja teenuste (isegi kui nende väärtus jääb alla 50 euro ja sõltumata allikast) kogunemist, kuna see võib põhjustada huvide konflikti.

Praktika ajal ei tohiks praktikant ilma praktikabüroo eelneva loata vastu võtta au- või teenetemärki üheltki valitsuselt ega kelleltki teiselt.

3.2. ***Huvide konflikt***

Praktikandid ei käsitle küsimusi, milles esineb nende sõltumatust otseselt või kaudselt kahjustada võiv isiklik huvi, eelkõige perekondlik või finantshuvi.

Kui praktikant peab oma ülesannete täitmisel tegelema mõne lõikes 1 osutatud küsimusega, teatab ta sellest viivitamata praktikajuhendajale. Praktikajuhendaja suunab küsimuse pädevale talitusele või praktikabüroole, kes võib võtta asjakohaseid meetmeid.

Enne praktika algust võib komisjoni talitus, kuhu praktikant on määratud, paluda praktikandil allkirjastada huvide konflikti deklaratsiooni, mille on heaks kiitnud komisjoni tasandil eetika eest vastutav üksus. Komisjoni talitus, kuhu praktikant on määratud, võib vajaduse korral võtta praktikabüroo abil vajalikke leevendusmeetmeid.

3.3. ***Psühholoogiline ja seksuaalne ahistamine***

Praktikandid hoiduvad igasugusest psühholoogilisest või seksuaalsest ahistamisest.

Praktikandid, kes on kogenud töökohal ahistamist, võivad pöörduda usaldusküsimuste peanõuniku poole vastavalt komisjoni otsuse C(2023) 8630 II jaotise II peatükis sätestatud mitteametlikule menetlusele või komisjoni juurdlus- ja distsiplinaarameti poole vastavalt komisjoni otsusele C(2019) 4231.

Praktikantide suhtes, keda süüdistatakse ahistamises, võib muu hulgas läbi viia esialgse hindamise ja haldusuurimise.

3.4. ***Praktikavälised tegevused***

Praktikandid deklareerivad eelnevalt kõik tasustatud või tasustamata praktikavälised tegevused, mis praktika ajal toimuvad, sealhulgas praktika alguses juba käimasolevad tegevused.

Selliseks tegevuseks peavad andma eelneva kirjaliku nõusoleku praktikajuhendaja ja komisjoni talitus, kuhu praktikant on määratud, kui nad on kontrollinud tegevusega seotud ajakulu ja teinud kindlaks, et puudub huvide konflikt. Nõusolek võib sisaldada tingimusi ja selle andmisest võidakse vajaduse korral keelduda. Kõigist hilisematest asjaolude (nt laad, ulatus, ajakulu, tasu) muutustest teatatakse uuesti hindamiseks viivitamata komisjoni talitusele, kuhu praktikant on määratud, ja praktikabüroole.

3.5. ***Väljendusvabadus, avaldamine ja sotsiaalmeedia***

Praktikantidel on õigus väljendusvabadusele, mille teostamisel tuleb järgida lojaalsuse ja erapooletuse põhimõtet. Praktikant hoidub praktika kestel saadud teabe loata avaldamisest, kui seda teavet ei ole juba avaldatud või kui see pole avalikkusele kättesaadav.

Praktikant hoidub käitumisest, mis võib kahjustada institutsiooni väärikust või jätta mulje, et ta võtab sõna institutsiooni nimel, eelkõige avalikus väljenduses, meediakanalitega suhtlemisel või avalikel üritustel osalemisel.

Praktikant, kes kavatseb avaldada või laseb avaldada kas üksi või koos teistega mis tahes küsimuse, mis käsitleb liidu tööd või praktikantide ülesandeid, teavitab sellest komisjoni talitust, kuhu ta on määratud, ja praktikabürood hiljemalt 30 päeva enne avaldamist. Komisjoni talitus, kuhu praktikant on määratud, võib avaldamise vaidlustada pärast konsulteerimist praktikabürooga, ja juhul kui küsimus võib tõsiselt kahjustada liidu õigustatud huve, eetika eest vastutava üksusega.

Praktikandid järgivad komisjonisiseseid juhiseid sotsiaalmeedia kasutamise kohta.

3.6. ***Kohtumenetlused***

Kui praktikandil palutakse anda ütlusi kohtumenetlustes, mis on seotud tema tööga komisjonis, taotleb ta eelnevat luba praktikabüroolt, kes konsulteerib asjaomase talitusega. Luba ei anta ainult juhul, kui seda nõuavad liidu huvid ja kui keeldumine ei too praktikandi suhtes kaasa kriminaalõiguslikke tagajärgi.

Kui liikmesriigi kohtu- või politseiasutus esitab taotluse ilma eelneva teatamiseta ja menetlussaladus tuleb säilitada, tühistatakse konfidentsiaalsuskohustus üksnes ametliku korralduse alusel. Konfidentsiaalsuse säilitamise kohustus kehtib ka pärast praktika lõppu.

3.7. ***Rikkumisest teatamine, korruptsioon ja õigusnormide rikkumine***

Praktikant, kellele saavad tema praktikaperioodi käigus teatavaks asjaolud, mille alusel võib eeldada võimaliku ebaseadusliku tegevuse olemasolu, sealhulgas pettuse- või korruptsioonijuhtumid, mis kahjustavad liidu huve, või sellist ametikohustuste täitmisega seotud käitumist, mis võib kujutada endast liidu ametnike või muude teenistujate kohustuste täitmata jätmist, tegutseb vastavalt personalieeskirjade artiklitele 22a ja 22b ja nende rakendusnormidele.

3.8. ***Intellektuaalomandiõigused***

Kõik praktika kestel tehtud tööga seotud intellektuaalomandiõigused kuuluvad komisjonile. Kõik õigused kirjutistele või muule tööle, mida praktikandid oma ülesannete täitmisel teevad, kuuluvad Euroopa Liidule, kui sellised kirjutised või töö on seotud liidu tegevusega.

3.9. ***Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste kasutamine isiklikul otstarbel***

Komisjoni info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuseid osutatakse üksnes tööalastel eesmärkidel seoses praktikantide ülesannete täitmisega. Nende teenuste kasutamist isiklikul otstarbel võib lubada üksnes juhul, kui see on piiratud, mõistlik ega ole vastuolus käesoleva punkti sätetega ega mis tahes sisedokumentidega, mis käsitlevad IKT-teenuste kasutamist komisjonis, sealhulgas töötajatele mõeldud suunistega komisjoni info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste kasutamise kohta ([1]).

Praktikandid hoiduvad IKT-teenuste kasutamisest isiklikul otstarbel järgmistel juhtudel:

— kui selline kasutamine võib negatiivselt mõjutada nende või kolleegide tööd;

— kui see võib kahjustada komisjoni kuvandit või mainet;

— kui see toob komisjonile kaasa märkimisväärseid kulusid või nõuab märkimisväärseid ressursse;

— kui see ei ole kooskõlas praktikantide suhtes kohaldatavate õiguslike või eetiliste kohustustega;

— kui see hõlmab mahukaid privaatseid multimeediafaile.

([1]) Staff Matters Administrative Notices - InfoAdm N° 24-2016 (18.5.2016) GUIDELINES FOR STAFF ON THE USE OF THE COMMISSION'S INFORMATION AN…